

Eduskunnan lakivaliokunnalle

Asia

Lausunto hallituksen esityksestä laiksi konkurssipesien hallinnon valvonnasta annetun lain muuttamisesta (HE 59/2024 vp.)

Lausuman antaja

Konkurssiasiamies

Pidän esitettyjä lakimuutoksia kokonaisuudessaan hyvinä. Käytännön valvontatyössä on havaittu konkurssipesien hallinnon valvonnasta annettuun lakiin (jäljempänä valvontalaki) liittyviä epätarkkuuksia, joiden selkeyttäminen ja täsmentäminen edistää konkurssiasiamiehen toimiston tehokasta valvontatoimintaa.

Konkurssivelallisen kirjanpidon loppuunsaattaminen valtion varoin ja kustannusten takaisinperintä valtiolle

Konkurssiasiamies voi valvontalain 5 §:n nojalla määrätä tehtäväksi velallisen tai konkurssipesän hallinnon, tilien ja toiminnan erityistarkastuksen valtion varoin. Jos konkurssipesään kertyy riittävästi varoja, konkurssiasiamies voi määrätä konkurssipesän maksamaan valtiolle takaisin tarkastuksesta aiheutuneet kustannukset kokonaan tai osaksi. Käytännössä konkurssiasiamies määrää nykyisin erityistarkastustarpeen selvittämiseksi tai muusta syystä kevyempänä toimenpiteenä velallisen kirjanpidon loppuunsaattamisesta. Velallisen kirjanpidon loppuunsaattamisesta valtion varoin ei kuitenkaan ole säädetty sen paremmin konkurssiasiamiehen toimivaltuutena kuin takaisinperinnän kohteenakaan. Toimivaltuudesta ja takaisinperinnästä säättäminen valvontalaissa selkeyttää nykyistä oikeustilaa.

Julkisselvityskustannusten takaisinperintä valtiolle

Konkurssilain 11 luvun 3 §:n mukaan julkisselvityksestä aiheutuvat konkurssimenettelyn kustannukset maksetaan valtion varoista siltä osin kuin konkurssipesän varat eivät niihin riitä. Nykyisin valtion varoista maksetut julkisselvityskustannukset peritään konkurssipesältä takaisin valtiolle, mikäli konkurssipesään kertyy riittävästi varoja maksun suorittamiseksi. Valtion varoista maksettujen julkisselvityskustannusten takaisinperinnästä ei ole säännöksiä laissa. Takaisinperinnästä säättäminen valvontalaissa selkeyttää nykyistä oikeustilaa, ja parantaa takaisinperinnän kohteen oikeusturvaa.

Konkurssiasiamiehen ja pesähoitajan tiedonsaantioikeuden
täsmentäminen velallisen taloudellista asemaa koskevien tietojen osalta

Konkurssilain yhdeksännen luvun mukaan konkurssipesän pesähoitajalla on velvollisuus selvittää konkurssivelallisen taloudellinen asema ja sen konkurssia edeltänyt toiminta. Edelleen konkurssilain 14 luvun 5 §:n mukaan pesähoitajan on tarvittaessa tehtävä mahdollisesta rikosepäilystä ilmoitus poliisille. Varattomissa ja vähävaraisissa konkurssipesissä erilaiset palvelumaksut käytännössä estävät tai heikentävät pesähoitajan mahdollisuuksia velallisen taloudellisen aseman ja konkurssia edeltäneen toiminnan selvittämiseen. Nykyisin konkurssiasiamies on joissakin tapauksissa pyytänyt velallisen kirjanpitoaineistoa hallussaan pitävää palveluntarjoajaa luovuttamaan aineiston tai pääsyn siihen suoraan konkurssipesälle valvontalain 4 §:n nojalla. Säännöksessä ei kuitenkaan nimenomaisesti säädetä aineiston tai pääsyn luovuttamisesta suoraan konkurssipesälle, joten tietoa hallussaan pitävä on voinut kiistää luovutusvelvollisuuden. Velallisen taloudellista asemaa koskevien tietojen nopea haltuun saaminen on kriittisen tärkeää, jotta myös hallitusohjelmaan 16.6.2023 kirjattua rikos- ja vahingonkorvausvastuun toteutumista konkurssitapauksissa voidaan tehokkaasti edistää.

Helsingissä kesäkuun 5. päivänä 2024

Isoahde Digitaalinen
Henri allekirjoittaja:
91228285 Isoahde Henri
W 91228285W
Päiväys:
2024.06.05
10:43:49 +03'00'

Konkurssiylitarkastaja

Henri Isoahde